

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre ..... 16 kor.
 Negyedévre ..... 4 "
 Helyben háshor hordva:
 Egész évre ..... 20 kor.
 Negyedévre ..... 5 "
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre ..... 24 kor.
 Negyedévre ..... 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kéziratok visszatérítésére
 vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

Prohászka a gyermekvédelemről.

Székesfejervár nagyevű főpásztorát, a krisztusi hitnek és krisztusi szeretetnek lánglelkű apostolát Prohászka Ottokár püspököt az Országos Gyermekvédő Liga vasárnapi közgyűlésén elnökévé választotta. A Liga új elnöke a következő nagyfontosságú gyönyörű szép beszéddel foglalta el elnöki székét:

Midőn megköszönöm a közgyűlésnek bizalmát, mely engem itt az elnöki székbe emel, s midőn ezt a köszönetet nem ugyan megbízatásból, hanem a helyzetnek és az érzéseknek közösségén elindulva, elnöktársaim nevében is itt nyilvánítom, engedje meg a mélyen tisztelt közgyűlés, hogy ebben a minőségemben mindjárt tevékenyen kivegyem a részemet és hogy néhány gondolattal lendületet adjak a liga munkájának.

A mi szemünkben a liga szövetség, mely életet ment, életet fejleszt, életet emel. Nemcsak gyermekéletet, hanem amint mondtam más helyütt, egy nemzet életét. Széles a medre sokoldalú a tevékenysége, a milyen széles a medre az életnek és amilyen sokoldalú az életnek fejlődése. Kell ide higiénia, hiszen halál ellen, eltajulás ellen küzdünk. Kell ide pedagógia, hiszen bűn, degeneráció, nevelatlenség ellen vesszük fel a harcot. Kell ide intézmény, hiszen otthont, meghelyet akarunk adni azoknak, akiknek nem jutott. Kell az a hárm-

Montecuccoli által megsóhajtott hatalom, t. i. a pénz, de mélyen tisztelt Közgyűlés, mindennek előtt kell ide nevelőkben, tanítóknak, előjárókban, lélek, kell a társadalomban érdeklődés, kell hatalom, amely azt az érdeklődést energiává emelje, kell az a hármas sugara a léleknek, amelyből a régi hitrege szerint Vul-kán a maga villámát kovácsolta, kell ide appetitus, passzió, szacritium, vagyis kell ide fennköltég, nagy törekvés, az áldozatkészégnek, a segítségnek, az eszmeiességnek emelt ihlete, odaadása. És meg lesz ez, mélyen tisztelt közgyűlés, a ligában, hogyha, amint az ékesszózó Vay grófnőnk kiemelte, a Ligának a munkája erkölcsi munka lesz. Vagyis nem sport, nem divat, nem hiuság, hanem Isten, ember előtt kedves, jóságos, erélyes segítség. A ligának kiindulási pontja tisztára erkölcsi, hiszen, mélyen tisztelt közgyűlés, ő erkölcsi öntudatunkat ébresztette fel éppen a nyomorúság, éppen az elhagyottság borzalmaira való rámutatással, mi éppen csakis az erkölcsi öntudat fölényéből kiindulva álljuk meg itt a helyünket és érezzük, amit Sienkievic Ursusa érzett az arénában, mikor a bölénnyel szembeállt: Ne félj, fogd meg a szarvát, kitekered a nyakát, mert több erő van benned és az az erő az ösztön és minden világi hatalom felett álló szellem és lélek. Bennünk, mélyen tisztelt közgyűlés, bennünk az ihlető erő és éppen a hit a bizalom, a feltétlen odaadás azokban a nagy szellemi érdekekben, azokban a fenséges ra-

gyógó eszményekben, amelyek a mi nemzeti vallásos, erkölcsi menyboltunk csillagait gyújtották ki és meg vagyunk róla győződve, hogy ezen a talajon állva ezen napsugaras égbolt alatt dolgozva okvetlenül célt fogunk érni. A ligának további céljai szintén tisztán erkölcsi, hiszen, ugy-e életét menteni, hiszen ugye lelket menteni akarunk. Azokban az ekzsztenciákban, a kik különben a nyomorúságnak az áldozatai azokba tartalmat életet, erőt, szebb nemesebb értéket varázsolni kívánunk. Hogy az ember az élet terhéért, keresztjét elviselni tudja, ahhoz mindennek előtt egy napsugaras, ragyogó ifjúság kell. Lelket kenettel, olajjal, a vigság olajával kell felkenni, az emberek csakis ebben a szellemben állják meg a helyüket, vivják meg a helyüket, vivják meg a harcaikat vivják ki győzelmeiket.

Tehát, mélyen tisztelt Közgyűlés, nincs itt szó semmiféle hatalmi érdekről nincs itt szó sem klerikalizmusról, sem szabadkőművességről, a mi gyermekeink nem a pedagógiának, nem új világnézeteknek kísérleti házi-nyulainak, nincs itt szó világnézeteknek egybeolvasztásáról. (Oriási nagy éljenzés és taps.) Itt mélyen tisztelt közgyűlés egyről van szó, egy tényről, annak a nagy ténynek történeti megismeréséről, amely ott játszódott le a Louvrebán, amikor Szent Vince a francia közönség elé lépett csecsemővel karján, gyermekektől körülveve, azt mondta: »Hölgyeim, ha szeretnek ezek élni, ha nem szeretnek, ezek meghalnak.«

Uri ruhákat

angol szövegekből elismert modern szabásban

Dragánnál

Nagy Sándor-utca
 Telefon szám 981.

„TISZÁNTÚL” TÁRCZÁJA.

Az obsitos.

— Énekes daljáték 3 felvonásban. Szövegét írta: Bakonyi Károly, zenéjét szerző: Kálmán Imre. —

A »Tatárjárás« szerzői új operettel állanak a közönség elé. Ez az Obsitos egyik főereje és egyik veszedelme. Ereje, mert a közönség a Tatárjárás szerzőinek újabb darabját előre is érdeklődéssel fogadja; és veszedelme, mert kézen fekszik az összehasonlítás a Tatárjárással s kellemetlen a csalódás, ha az új operett nem éri el a réginek színvonalát,

Pedig nem éri el. A szöveg is, a zene is alatta marad az előbbi operettnek s bár az Obsitosnak megvannak a maga szépségei, ezek az idősebb testvér sokkal magasabb színvonal mellett elhomályosulnak s hamarabb feledésbe

fognak merülni, mint a jóval idősebb s állandóan műsoron levő Tatárjárás.

Az operett alapgondolata költői, szép. A nemzetes asszony és leánya Málcsika, várják a csatából hatérő fiút, Gyurkát. 17 éve elment a fiu, azóta csak levélben hallanak hirt felőle. Most végre az a hír, hogy jönnek haza a huszárok. Minden családnál öröm van, mindenütt megjött aki vártak, csak a nemzetes asszonynál nem. Oda is beállít egy obsitos huszár: Dömötör András. Gyurkának ő volt a legjobb kenyeres pajtása; hasonlít rá a termete, a hangja, az arca. Azzal a hírrel jött, hogy a fiu meghalt az ütközetben hősileg. Amint azonban át akarná adni az öreg asszonynak a fia utolsó üdvözlését, a nemzetes asszony és a leánya örömmel ölelik szívükre: azt hiszik, a fiuk jött haza s Andrásnak nincs lelke, hogy megmondja a valót. Ott marad hát, mint Málcsika bátyja. A helyzet azonban egyre kinosabb lesz. Andrásnak rosszul esik a gyöngédség, melyben jótalanul részesítik, a gyermekkori emlékek

földézése is balul üt ki s ami a fő, András beleszeret az új hugába. Málcsikának azonban kérője van: Buzogány Márton szomszéd fia, Jóska. Márton bácsi meg is kéri Málcsikát a fia számára, még pedig a »bátyjától«, mert most már ő a család feje. Ekkor András nem állja tovább: az egybegyűlteket előtt kimondja, hogy ő Málcsikát nem adja oda, nemcsak azért, mert nem a huga, hanem azért is, mert ő szereti. A leány is megszerette a fiut, később a nemzetes asszony is megtudta mindent. De mikorra Málcsi bevallja édes anyjának, hogy András szereti, a fiu már eltávozott. Málcsi kéri anyját, hívassa vissza András; a nemzetes asszony megvizsgálja a leányt:

— Ha szeret, ugy is visszajön.

Csakugyan jön is, azzal, hogy:

— Nem felejtettem itt a pipámat?

Ott marasztják igaz szeretettel, Málcsinak bátyja helyett vőlegénye van, a nemzetes asszonynak is van már fia, aki megvizsgálja a másik fiu helyett, aki elesett hősi viadalban.

Tavaszi értesítő!

Szives tudomására hozom a m. t. hölgy közönségnek, miszerint

eredeti párisi modell kalapjaim

megérkeztek és azok üzletben bár-mikor megtekinthetők.

Kedvező párisi összeköttetésem révén abban a helyzetben vagyok, hogy a versenyt felvehetem a fővárossalsi.

Teljes tisztelettel:

UJHELYI RÓZA

női kalap különlegességi üzlete
 NAGYVÁRAD, RÁKOCZI-UT.
 TELEFON 130. — TELEFON 130

Tisztelt közgyűlés! Mi csakis ezen benyomás ezen érzés alatt állunk, ezen irányzatnak élünk, az életet akarjuk fejleszteni, menteni, telíteni, nemesíteni, boldogítani, amennyire tőlünk telik és ez erkölcsi kiindulásból, nemzeti napszám-ból, az emberséges eszmének áldozva, tesszük meg, amit tehetünk. Hogyha így dolgozunk, mélyen tisztelt közgyűlés, akkor ez a munka nemcsak gyermekvédő munka lesz, hanem az a munka tulajdonképpen társadalmat nemesítő, a társadalmat magasabb erkölcsi színvonalra emelő törekvés lesz. Hiszen a vér inspirációja s mindaz, amit szociális érzésnek, gondolatnak nevezünk, hiszen természetes, ez mintegy áramot zudít ráuk, amely a nehézségeket, az akadályokat el akarja seperni. Engedjék meg, valamiképpen tömegpsychológiai jót kell a mai világban tenni. De, mélyen tisztelt közgyűlés, nem elég a tömegpsychológiai jószágot egyéni szolgálattá, erényes egyéni jószággá kell kiváltanunk. Ehhez kell egy társadalom, amely nem tömeg, hanem társadalom, mely csupa egyén, csupa ember, ember a javából, ember a szó legremesebb, legöntudatosabb értelmében.

Ami derék, kitűnő, méltóságos grófnők rámutatott már arra, hogy ezt a jószágot főleg azon a gyermeknapon, a társadalom erkölcsi haladásának szolgálataiba kell állítanunk. Hogy az a gyermeknap tényleg a könyörületnek, a szeretetnek, az irgalomnak napja legyen. Hogy megérezzék azon a gyermeknapon hogy itt lelkek, szívek, egyének, egyéniségek dolgoztak. Hogy ez a gyermeknap tényleg napsugaras nap legyen, telítve isten- és emberszeretettel. Hogy az a gyermeknap igazán tavaszi nap legyen, amelyből nemcsak a gyermek életének javulása, hanem a társadalom erkölcsi érzésének tavasza is fakadjon és előbbre haladjon. Akkor emeljük tényleg a gyermeknapot nagy jótéteménnyé a gyermekekre, nagy jótéteménnyé a társadalomra, akkor adhatunk mi jót azoknak a gyermekeknek, ha azt a jószágot előbb önmagunk szellemé, életé, erővé átalakítjuk. Egy ilyen

Szép gondolat, amely elbeszélő feldolgozásra, novellának, vagy versnek igen alkalmas. Színpadon itt-ott kissé nehezen halad a cselekmény; különösen az I. felvonás igen nehezen indul meg, s a cselekménnyel alig valami kapcsolatban álló epizódok töltik ki a felvonásokat. Szerencsére úgy az I., mint a II. felvonást elég hatásosan végződik s a meglehetősen ellámosodott érdeklődést a felvonások vége feszebbre hozza. Az egészen előmlő b'ntos hangulat a figyelmet inkább ellankasztja egyformaságával. A zenének aránylag kevés szerepe jut; sokkal kevesebb, mint a Tatárjárásban; ez is hiányosság, különösen akkor, mikor a szöveg sem valami élénk menetű. Van az ének- és zeneszámok közt néhány dallamos, hatásos szám, amelyeket a közönség tetszéssel fogadott.

A színpad valószínűleg tévedésből jelez a cselekmény ideje gyanán. 1806-ot, 1860. helyett. No de a korfestés 1860-nak sem megfelelő. Az előadás jobb is lehetett volna. A címszerepben Asszonyi László néhány szép ének-számával igen tetszett. A nemzetes asszony szerepében F. Károlyi Leona nyújtott megkapón szép alakítást; olyan volt ez az alakítás, mint egy hangulatos, bájos, ősi nap. Zsigmond Annának (Piroska) néhány jó kupléja

társadalom, nem kételkedem benne, hivatva van a gyermekmentésre, egy ilyen ligának igazán az emberek ligája, a legremesebb emberek ligája, gyermekmentés, új élet, a nemzedékek éledése, koszoru a fején, oly koszoru, mely után nem kell nyulni, mely ölébe hull, halántékát koszoruzza az embernek. Az elismerés folyamánya az ilyen eljárásnak, vigyünk tehát, mélyen tisztelt Közgyűlés, erkölcsi munkát bele részletessünk ebben a munkában szerető embereket, egész egyéniségeket és meg lehetünk győződve arról, hogy a liga kivívja magának azt, ami ország-világ előtt őt megilleti és biztosítja magának a társadalom lelkes, áldozatkész közreműködését.

Vasárnap a politikában.

Még ki sincsenek írva a választások, máris olyan mozgalmas minden vasárnap, mintha a választások előtti utolsó vasárnap lenne. Most is megmozdult minden párt, minden jelölt. Sajnos, hogy az utca is megmozdult s jellemző, hogy az utca népe azokat üldözi, akik a választói jog reformját akarják hazafias alapon megoldani. T. nap Apponyi ellen fordult. Apponyi azonban sokkal erősebb jellem, semhogy az ellenszenvnek ilyen alpári nyilatkozata őt eltérítene utjából.

Székely Ferenc a választói jogról.

A IX. kerület munkapártja vasárnap tartotta alakuló gyűlését, melyen Székely Ferenc igazságügyi miniszter beszédet mondott. Beszédében a választói jogról a miniszter a következőket mondotta:

„Szükség van a választói jog reformjára. A javaslat, — folytatta, — amelyet a kormány a választójog tárgyában az országgyűlés elé fog terjeszteni, bizonyosan meg fog felelni az általános választójog minden demokratikus követelményének. (Viharos taps.)

Elmondotta még az igazságügyminiszter, hogy a választói reformot hamarosan meg fogják valósítani.

akadt, amelyeket kitűnő jó kedvvel, kellemes hangon adott elő. A komikus elemet Hajnal Gyurka zsidó buszája, és Kassay falusi boltosa képviselte. Tisza Karola kedvesen játszotta Málcsi szerepét. Hunyady igen jóízű Buzogány szomszéd volt. T. Pogány Janka pedig a szakácsné szerepéből csinált sikerült epizód alakítást. És mégis: valamennyi szerepbe több lelkesedést, több életet kellett volna önteni, hogy nagyobb legyen a hatás. Igaz ugyan az is, hogy nehéz elevenséget, életet önteni az olyan szerepbe, melyben a nézőközönség érzékenyebb szívű része félelődéssel átsűrű könynyeket hullat. Ebben legalább specialitás az Obsitos; operett kevés zenével, sok könnyezéssel.

A külső kiállítás silány. Az obsitos katonák (1860-ban!) részben az Ocskay brigádrosból maradt kuruc ruhákban, részben a János vitézből előnyösen ismert szürke huszáruniformisban, részben egyéb lehetetlen tarka gunyákban, de valamennyien kriminálisul gyanus külsejű csákokban vonultak fel. No, de legalább látszott, hogy abból az osztrák hadseregéből valók, melyet az olasz harctéren alaposan kiporoltak.

Apponyit megsebesítették.

Apponyi Albertnek kellemetlen kalandja volt Temesvárott, ahol Návay Lajos mondotta el programbeszédjét. Már Návay sem beszélhetett nyugodtan. Az igazi csete-paté délután öt órakor volt, amikor Apponyi megérkezett Lovrinból, a józsefvárosi pályaudvaron. Az állomásfőnök, mikor értesült a készülődéstől s mikor Apponyi megérkezett, intézkedett, hogy a postahivatalon keresztül vezessék ki.

A szociálisták észrevették a kocsi, a melyen Apponyin kívül Hódy Gyula, Baross János és Steiner Ferenc ült s néhány pillanat alatt több ezerfejű, lármázó, fűtűlő, abugoló tömeg fogta közre a járművet. Zaporoként hullottak a kövek. A kocsi egy kő fejn találta és súlyosan megsebesített, Steinert fejn és hátán, Apponyit arcán és karján érték a kövek és tojások.

Ezalatt megérkezett a rendőrség és kivont karddal igyekezett a kocsinak utat törni. Több attakot intéztek a tüntetők ellen, akik közül igen sokan megsebesültek.

Este tíz óra fele nagynehezen sikerült a rendet helyreállítani.

Tisza — Justh ellen.

Szatmárott tegnap délután alakult meg a Nemzeti Munkapárt. Ott volt Tisza István is, akit nagy lelkesedéssel fogadtak.

Tisza beszédjében kevés támadást intézett Justh Gyula ellen, mert az még mindig az obstrukción lovagol és nem tagadja meg a közösséget azokkal, akik a parlamenti marakodáskan részt vettek. Elmondja, hogy operált Justh Lukács Lászlóval, aki pedig a közös bank híve és hogy vallott a király előtt kudarcot Justh Gyula, Tisza szerint Justh a parlamentárizmust a sárba akarja tiporni, ez ellen a merénylet ellen védekezni kell.

— Igen közel állunk a katasztrófához — mondotta azután. — Higgyék meg, a könnyelműségnek azon esztendei, amelyek mögöttünk vannak, csak azért mulattak el nagyobb csapások nélkül, mert az Uristen kegyelme még mindig őrködött a magyar nemzet fölött, de hajszálon függ s nemzet sorsa.

A párt azután Keresztszeghy Lajost kiáltotta ki jelöltjéül.

János gróf lelke fája.

Zichy János gróf közoktatásügyi miniszter Egerben mondotta el beszámolóját.

— Mi a negyvenyolc? — kérdezte — almokból összeszűrt világ, melyet mindnyájan megszeretnénk valósítani.

De nem lehet és azért jobb a 67-es alap.

Hive a vallásegyletségeknek, a katolikus autonómiának, a felekezeti iskolának és a középiskolai tanítás megkönnyítésének. Beszéde végén így szólott:

Fájnak a lelkemnek azon szavak, amelyek nemrég Sepsiszentgyörgyön (Justh) hangzottak el, ahol kiméltlenül kétségbevonták a mi hazafiságunkat és hazaszeretettünket, oly férfiak, akiknek hazaszeretét mi nem vonjuk kétségbe, de hasonlót követelnek az én hazaszeretem számára is, mert az én őseim is itt vértettek el ezen a földön és az én szívem is vonzódik e földhöz, aki kötelességet teljesít, nehéz kötelességet és szembeszáll minden gyanúsítással, a népszerűtlenség minden ördögével és kísérletével is, de megteszem, mert megvagyok győződve, hogy ez kötelességem.

Ezt nagyon megtapsolták.

Ha nem lesz többség?

Berzeviczy Albert a Nemzeti Munkapárt jelöltje a II. kerületben mondotta el a

500 vég szintartó angol zefir mtre 45 és 55 kr.
120 ctm. széles nyers (chantung) vászon 75 „
120 „ „ delin szövetek 78 „
Mosó svéd keztyü párja 50 „

Aruház „Gólyához“

Szent László-tér.

Gutfried Testvérek

Holdas templom mellett.

programbeszédét. — Nagy lelkesedéssel fogadták.

Borzevicsy hive a választói jognak, de megszüntetésével. A nemzeti állam jellege és intelligencia főlénye megtartandó.

Utána Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter beszélt. — Fölvetette ezt a kérdést:

— Hogyha olyan eredménye lesz a választásoknak, hogy a jelenlegi kormány nem fog többséget kapni, hogy újra beáll egy kormányzati krízis, hogy újra nem lesz egy működő párt az ország ügyeit előbbre vinni, micsoda bonyodalomnak megyünk elébe?!

Ezen ezért — mondotta — ez az utolsó óra, hogy a nemzet összeszedje magát.

Szatmári Mór programbeszéde.

Nagy napja volt tegnap a margitai kerület függetlenségi polgárainak. Tegnap tartotta meg ugyanis a kerület volt képviselője, Szatmári Mór programbeszédét, mely elé különösen nagy érdeklődéssel tekintettek. A programbeszéd annál nagyobb érdeklődést keltett, mert azon megjelent Barabás Béla és Glac Antal volt főispán is. A kerület munkapárti tagjai tartózkodó állást foglaltak és nem jelentek meg a programbeszédén. Ennek dacára is a gyűlésen a választók impozáns tömege jelent meg. A programbeszéd tárgya természetesen a széplaki véres eset volt, melyet megfelelő világításban mutattak be.

A programbeszéd lefolyásáról a következőket jelenti tudósítónk:

A margitai kerület függetlenségi polgárai vasárnap délelőtt hosszú kocsisorokkal, zászlósan nagy tömegekben vonultak fel Margita piacára és várták a kerület ünnepeit képviselőjét, Szatmári Mór. A Nagyváradi felől közlekedő vonat pontban 12 órakor érkezett Margitára. A pályaudvaron lovasbandérium zászlókkal várta Szatmári Mór és kíséretét. Mikor megjelent a vonat kijáratánál Szatmári, zúgó éljenzéssel fogadták. Szatmári Mór, Glac Antal, Barabás Béla és egy nagy csoport fővárosi újságíró kíséretében kocsikon vonultak be a piacra, ahol már nagy tömegben állva várták őket a választók.

A gyűlést Balogh Ferenc margitai református lelkész nyitotta meg meleg hazafias szavakkal üdvözlélvén a megjelent polgárokat.

A megnyitó után Szatmári Mór tartotta meg nagyszabású programbeszédét. A munkapártiak programjával foglalkozott először, kimutatva, hogy recept szerint készülnek azok a programjuk egyetlen pontja — a többségre törekvés. Üres jelszavakkal élnek s a jelszavakat ostromozzák. A békét hirdetik, de ezt jogaink, igazságaink feláldozásával adnák. Az ő programja az ország függetlenné tétele. Ez után első a gazdasági önállóság elérése. Csak ezen az uton várható egy értelmes középosztály fejlődése. Érinti a választó jog reformját, melyet a jövő országgyűlés főfontosságú feladatának tekint. A munkapárt e tekintetben nem meri megmondani, hogy mit akar. Szólv az általános választójog hive. Bizonyítja, hogy a választójog a nemzetiségekkel szemben nem veszedelmes. Erősíteni kívánja a földmives és iparos osztályt, ami összefűződik az önálló bank kérdésével. Reformálni kell a munkásbiztosító törvényt, a közszállításnál kifejezésre kell juttatni a magyar ipart, betegsegély: és rokkantsági biztosítást kell nyújtani az iparosoknak. Hangoztatta ezután, hogy

képviselői tiszteletét a kerületben is teljesítette, aki hozzá fordult, annak segítségére volt mindenkor (Ugy van! Éljen!) Ezután a tüntetésekre vonatkozólag megjegyzi, hogy a választók szorítsák törvénytisztelőre és ne engedjék, hogy azok erőszakoskodjanak. Végül választójog ildomosságra hívja fel, lelkes kitartásra buzdította hivatott.

Szatmári beszédét zúgó éljenzéssel fogadták. Általános éljenzés és alljúkozás közben szólt meg Barabás Béla. A nemzeti munkapárt programját vette ő is bonckése alá. Majd arra a nagy küzdelemre tért át, amely a nemzetre vár. Bejelentette, hogy ő Aradon az új párt legnagyobb emberével Tisza Istvánnal veszi fel a harcot, amelytől nem ijed meg, mert bízik a választók tántoríthatatlan elvűségében. Kitartásra inti a polgárokat és kéri őket, hogy mint eddig úgy ezután is legyenek hűek Szatmárihoz.

Farkas Emőd beszélt Barabásnak nagy tetszéssel fogadott beszéde után. A Kossuth párt álláspontjának helyességét bizonyítja. Foglalkozik a bekövetkezett szakadással is, amelyből azonban a Kossuth pártnak diadalmasan kell ki kerülnie.

Glac Antal volt főispán röviden szólt a polgárukhöz. Beszédében arra kérte őket, hogy amint ő is meghallgatott mindekinth főispánsága alatt akkéat hallgassák meg most őt is. Beszédében kritika tárgyává tette a nemzeti munkapárt programját azok harcosait. Végül kéri a választókat legyenek Szatmári mellett s az ő megválasztását biztosítsák ígéretükkel.

A volt főispán beszédére harsogó:

— Eljen Szatmári! kiáltással feleltek a polgárok.

Gyűlés végeztével a margitai piacon részint a felállított óriási sátorban részint a szabadban a megjelent polgárság lakomán vett részt, mely alatt állandóan éltették Szatmári Mór.

A gyűlés ideje alatt érkezett meg Balogh Ferenc pártelnök cimere Kossuth Ferenc és Apponyi Albert távirata.

Kossuth Ferenc távirata így szól:

Kérem, tolmácsolja margitai kerület választóinak üdvözlőmet és meleg kérésemet, hogy sorakozzanak legnagyobb erővel kedves barátom és pártunk egyik legérdemesebb tagjának, Szatmári Mórnak zászlaja alá, akire a képviselőházban pártunknak szüksége van, s az önök kerületének mindig becsületére és dicsőre vált. Bizom az önök hazaszereztében.

Kossuth.

Apponyi Albert gróf a következőket táviratozta:

Csatlakozom Kossuth Ferenc üdvözlő-téhez és én is kérem önöket, hogy Szatmári Mór, ki 30 év óta hűségesen és lakadatlanul küzd a függetlenségi elvekért és ki kerületének mindig becsületére vált, válasszák meg újra

Apponyi.

A nagyszabású bankett után Szatmári kíséretével együtt elutazott Budapestre.

Választási mozgalmak. A tenkei kerület függetlenségi polgárai tegnap gyűltek össze, hogy meghallgassák a párt hivatalos jelöltjének programbeszédét. A gyűlésen a szavazók nagy tömege jelent meg, mely Gaál Endre dr jelölt beszédét mindvégig élénk érdeklődés mellett hallgatta meg.

A míg Tenkén a függetlenségi párt tartott gyűlést addig a kerület másik főhelyén Béli-ben a nemzeti munkapárt alakult meg és tartott jelölt gyűlést. A jelölésen egyhangulag Telegdi Józsefet jelölték, akiért küldöttség ment. Telegdi a jelölést elfogadva megtartotta programbeszédét. A két programbeszéd alatt a legnagyszerűbb rend uralkodott s a legkisebb incidens sem adta elő magát.

A fiatalok bünösök nagyvárad felügyelő hatósága.

A volt koalíciós kormány egyik nemes intenciója alkotása a fiatalok védelme. E törvény intézkedése szerint a felügyelő bizottságot az igazságügyminiszter nevezi ki. A hivatalos lap tegnapi számában jelent meg a budapesti székesfehérvári és nagyvárad bizottságok kinevezése. Ez utóbbit adjuk a következőkben:

A m. kir. igazságügyminiszter 27,400—909. I. M. az igazságügyminiszteri rendelet 4. §-ának II. pontja értelmében a fiatalok nagyvárad felügyelő hatóságának tagjai: dr. Agoston Péter kir. jogakadémiai tanárt, a nagyvárad Népirodának, a társadalomtudományi társaságnak és a Darwin-körnek elnökét, a Gyermekbarát (Gy. B.) jótékony egyesületnek alelnökét, dr. Agoston Péternét, a Gy. B. alelnököt, dr. Adorján Arminét, a Gy. B. női választmányának tagját, dr. Bárdos Imre ügyvédet, a nagyvárad Népiroda titkárát, dr. Berkovits Ferenc ügyvédet, az ügyvédi kamara és a Gy. B. alelnökét, Bócz Gézánt, özv. Bögs Lajosné, ref. tanítónőképző intézeti tanárnőt, a református internátus igazgatóját, Bundala Mihály róm. kath. kanonokot, pápai t. kamarás, szentszéki ülnököt, Csapó Lenkét, Darvas Imrénét, az izraelita nőegylet választmányának tagját, Des Echerolles Kruspér Sándornét, a városi árvaház női választmányának és az Országos Vöröskereszt egyet. fiókjának elnököt, a biharmegyei és nagyvárad nőegylet alelnököt, dr. Edelmann Menyhétnét, Eröss Rezső püspöki jószágkormányzót, a Gy. B. választmányának tagját, dr. Fráter Imre vármegyei közoktató igazgató főorvost, a nagyvárad ref. leánynevelő intézet orvosát, báró Gerliczy Félixé csillagkeresztos hölgyet, a biharmegyei és nagyvárad nőegylet, az Erzsébet árvaház és Luza otthon elnököt, dr. Grósz Menyhért, kir. törvényszéki orvost, a Tüdőbetegek rendelő intézetének főorvosát, az izr. hitközségi iskolaszék elnökét, özv. Grünwald Henrikét, a nagyvárad és biharmegyei nőegyletnek alelnököt, a városi árvaház igazgató választmányának tagját, Huzella Gyula kereskedelmi tanácsost, keresk. és iparkamarai elnököt, Imrik S. Zoltán róm. kath. plébánost, dr. Kecskeméti Lipót főrabbit, Korn Lajos kir. törvényszéki bírót, a Nagyvárad Rabsegélyező Egyesület titkárát, Kovács S. János felső kereskedelmi iskolai igazgatót, Materny Imre ág. ev. lelkészt, Mártonffy Marcelnét, a Gy. B. női választmányának tagját, Molnár Géza Géza kuriai bírói címmel és jelleggel felruházott kir. ítélőtáblai bírót, Molnár Gézánt, dr. Móricz Ernőné, Pally Lajosné, a Gy. B. női választmányának tagját, Petry Gyula főreáliskolai tanárt, Rádl Ödön kir. tanácsos, ügyvédet, a Nagyvárad Rabsegélyező Egyesület elnökét, Reismann Mérnét, a Gy. B. alelnököt, özv. ifj. Schwartz Ábrahámné, az izr. nőegylet elnököt, a városi árvaház igazgató választmányának tagját, dr. Schiff Ernő gyermekorvos, a városi árvaház főorvosát, Siket Ilonát,

Legjobban ajánlható az uri közönségnek ruhabetételekre

MITTEILER EDE

ANGOL DIVAT FÉRFISZABÓ-CÉG

Szövetek méterenként nálam a legolcsóbb gyári árban szerezhetők be.

Nagyvárad,
Rákóczi-ut
(Uri casino épület)
Telefon 520.

mely angol szövetekből a legújabb szabás szerint a legszebb kivitelben készít férfi-öltönyöket s minden e szakba vágó ruhaneműeket. — Női costumoké valódi angol SZÖVETEK nagy választékban

Sulyok István ref. lelkészt, a bihari ref. egyházkerület esperesét, a nagyváradai protestáns jótehető egyesület elnökét, dr. Személyi Kálmánét, községi polgári leányiskolai tanárnőt, dr. Selán Flórián gör. kath. kanonokot, gör. kath. szemináriumi felügyelőt és tanfelügyelőt, Szűcs Izsót, az ipariskola és a tanoncotthon igazgatóját, dr. Verzár Istvánét, továbbá azt idézett rendelet 6. § a értelmében az említett hatóság elnökévé: Molnár Géza curiai bírót, címmel és jelleggel felruházott kir. tanácsos ügyvédet, a Nagyváradai Rabsegélyző Egyesület elnökét, tanácselnökeivé: Rádl Ódön kir. tanácsos, ügyvédet, a Nagyváradai Rabsegélyző Egyesület elnökét, tanácselnökeivé: Huzella Gyula kereskedelmi tanácsos, keresk. és iparkamarai elnököt és dr. Gröss Menyhért kir. törvényszéki orvost, a Tüdőbetegek rendelő intézetének főorvosát, az izr. hitközségi iskolaszék elnökét, végül titkárává: Korn Lajos kir. törvényszéki bírót, az 1912. évi december 31. napjáig terjedő időtartamra kinevezte.

UJDONSÁGOK.

Tájékoztató.

Május 4. este 6 órakor. Kath. Kőr zárúnnepélye a püspöki palotában.

* **A polgármester a fővárosban.** Rimler Károly polgármester városi ügyekben Budapestre utazott.

* **Egyházi kinevezés.** Kolozsváry Mihály kúntélegyházai prépost-plébánost a király a váci káptalanhoz kanonokká nevezte.

* **A hivatalos lapból.** A m. kir. igazságügyminiszter dr. Böszörményi Bélát, a nagyváradai kir. ügyészséghez beosztott bírósági joggyakornokot a nagyváradai kir. ügyészség kerületébe ügyészségi megbízottá nevezte ki.

* **Villamos vasut a Bányasoron.** Ez előtt már két évvel hozzá akart kezdeni a nagyváradai városi vasut a Gilányi-utcai villamos vasuti vágányok lerakásához, de mivel akkor még nem dönt el a fürdővasut területhasználati kérdése, a rendőrség a pro forma megkezdett építkezést betiltotta. Azóta eldőlt már a fürdővasut területhasználati kérdése s a bányasori lakosok várták, hogy mikor lesz már villamos vasutjuk. Most aztán kisült, hogy a városi vasut még megfelelő terveket sem nyújtott be a bányasori vonalra. A kereskedelmi miniszter ugyanis megküldötte Nagyvárad városának a városi vasuthoz intézett leiratának másolatát. E szerint a városi vasut kérte, hogy a bányasori vasutvonal építésére a tartalékból 64000 koronát felhasználhasson. Ez ellen elvi kifogása nincs a miniszternek. De a bányasori vonal közigazgatási bejárásának jegyzőkönyvéből konstatálja, hogy a bejárás terv nélkül lett megtartva s a város közönsége így a tervekhez részletekben nem szólhatott hozzá. Mielőtt tehát a miniszter a kért tartaléktöke felhasználására az engedélyt megadná, a városi vasut az építési terveket a város útján terjessze fel hozzá. A bányasori lakosok pedig még várhatnak pár évig, amíg a villamos vonal hozzájuk lépül.

* **A csatornázás műszaki kiírása.** Nagyvárad város általános csatornázásának első részletére vonatkozólag a városi mérnöki hivatal elkészítette a munkálatok elkészítésére szükséges kiírási műveleteket s azt felterjesztették a földmívelési miniszterhez. A földmívelési miniszterium vízépítési igazgatósága a kiírási műveletekre terjedelmes bírálatot küldött le a városhoz, amelyben igen sok részletet kifogásol. A vízépítészeti igazgatóság leira-

tát a városi tanács kiadta a városi mérnöki hivatalnak, hogy tegye meg a kifogásokra a szakszerű észrevételeit.

* **Villamos világítás a vidéken.** A villamos felügyelő-bizottság tegnapi ülésén Belányi Imre, a nagyváradai villamos telep igazgatója érdekes előterjesztést tett. Eszerint Nagyszalonta, Margitta és Érmihályfalva községek azzal az eszmével foglalkoznak, hogy villamos köz- és magánvilágítást rendezzenek be. Nagyszalontán 4000 lángra már előfizető is jelentkezett. Nagyszalonta és Érmihályfalva községek szívesebben vennének a nagyváradai városi teleptől áramot, míg Margittán inkább az önálló villamos telep felállítását óhajtják. Belányi Imre igazgató addig nem bocsájtkozott tárgyalásba a községekkel, míg a felügyelő-bizottság nem nyilatkozik s a városi tanácstól felhatalmazást nem kap, hogy a községek előjáróival tárgyalásokat folytasson. Tájékoztatóul megjegyezte az igazgató, hogy a terv kivitele három mód szerint oldható meg: 1. megcsinálja a városi telep az összes primár és secundár hálózatot, 250.000 korona befektetéssel, 2. csak a primárvezetékét készíti a telep, 130.000 korona költséggel s az áramot alvállalkozónak vagy a községnek adjuk, 3. az áramot Nagyváradon adja el a telep s minden befektetést a vállalkozó, illetve az érdekeltek viselik. A villamos felügyelő-bizottság megadta az igazgatóknak a felhatalmazást, hogy a községekkel tárgyaljon a terv kivitelére nézve.

* **A tanítók szociológiai estélye.** A Biharvármegyei Általános Tanítóegyesület központi járásköre f. év április hó 30-án a közs. polg. fiúiskola zenetermében d. u. 6 órakor szociológiai estélyt rendez, melyen dr. Kiss Géza jogtanár fog előadást tartani »Népnevelés és törvényisztelet« címen. A nagybecsű előadás iránt nagy érdeklődés mutatkozik.

* **Repülőgép Nagyváradon** Nagyvárad semmiféle téren sem marad hátra a haladástól. Ime a legújabb dolog a repülőgép, mely ma még talán a politikánál is nagyobb izgalomban tartja az egész világot, nálunk is elkészült. Az első repülőgép, mely városunkban készült, nagyváradai ember terve és munkája. A repülőgépet Lenczendorfer Antal hadnagy tervezte és a Vadász és Gröss cég közreműködésével készítette el. A gép jelenleg a vármegyháza nagytermében van kiállítva és beléptidij mellett mindenki megtekintheti. A gép biplán, az összsúly 250 kiló, melyben belefoglaltatik a motor és vezető sulya is. Tehát az eddig készült repülőgépek között, dacára annak, hogy biplán, mégis a legkönnyebb. Elképzelhető, tehát, hogy mily finom munka az egész alkotmány. A gépen még nincs rajta a motor, mely szerdán érkezik meg. A gép nyolc napig lesz kiállítva, mely alatt mindenki megnézheti a gépet. A kiállítás után Lenczendorfer Biharpüspökibe megy és ott fog kísérletezni, melynek befejeztével Budapestre utazik, ahol a nemzetközi versenyen fog részt venni. A gép megtekintését ajánljuk a közönség figyelmébe annál is inkább, mert már csak az a körülmény, hogy fogalmat nyernek a repülőgépről, megérdemli, hogy felmenjenek a megyeházára és megtekintsék a jövő ezen új közlekedési eszközét, melyért maannyi milliót és emberéletet áldoznak,

* **Kórház utca rendezése** Kórház-utcán már hónapokkal ezelőtt elkészítette az államvasut az új vasuti hidat, de a város még nem gondoskodott az utca rendezéséről, hogy a

forgalom megkönnyíttessék, ami egyedüli célja volt az új hid építésének. A legutóbbi városi közgyűlésen e miatt dr. Hoványi Gyula interpellálta a polgármestert. Ezuttal volt is fogantatja az interpellációnak s a polgármester, igéretéhez képest intézkedett. A városi mérnöki hivatal az utcarendezés tervét elkészítette s a tanácsban előterjesztette. A város tanácsa a tervet azzal adta ki a főszámvevőnek, hogy a fedezetre nézve tegyen jelentést.

* **A városi villamostelep ügyei.** A villamos mű felügyelő bizottsága tegnap délután ülést tartott, Bordé Ferenc elnöklete alatt. A felügyelő bizottság első sorban a villamos mű február és március havi üzemi jelentéseit tárgyalta és örömmel vette tudomásul az azokban foglalt kedvező eredményeket. — Azután az 1909. év mérlegének elkészültét vette tudomásul, amelynek felvizsgálására a könyvvizsgáló bizottságot és számvevőiséget kérte fel; az eredmény 60.000 koronaival előnyösebb a tavalyinál, ami igen szép eredmény. Ezután áramfogyasztási megállapodásokat tárgyalnak, amelyek közül ki kell emelni a máv. váradvelencei pályaudvarának világítását, 20 ivlámpával. A felügyelő bizottság köztét csinált 100 waggon poroszkószénre. Továbbá elhatározta, hogy a villamos mű olaj szükségletét megkísérlő pályázat útján olcsóbban beszerezni, illetve a Vacuum Oil Company-t felhívta, hogy pausal kenésre tegyen ajánlatot. Felhatalmazta a bizottság a villamos mű igazgatóját, hogy Nagyszalonta, Érmihályfalva és esetleg Margitta világítására nézve az érdekelte községekkel, illetve a helybeli villamos és műszaki felszerelési vállalattal, amely ott már tárgyalásokat is folytatott, lépjen érintkezésbe. — A Nagyváradai városi vasut ajánlatát a szerződés esetleges felbontása tárgyában kádja Schlatter Alfréd szakértőnek. Azután az ipari fogyasztóknak adandó árkedvezmények módzatait tárgyalta. Végül Komlóssy tanácsos ismertette a villamosmű szabályrendeletére vonatkozó tervezetet és a bizottság ahhoz nagyjában és elvileg hozzájárult és felkérte a városi tanácsot, hogy a tervezetet dolgozza ki, azt Schlatter Alfréd szakértőnek küldje meg és ennek szakvéleményével együtt a kidolgozott tervezetet sokszorosítsa, a felügyelő bizottsági tagok között ossza ki és részletes tárgyalás céljából újból a felügyelő-bizottság elé terjessze be.

* **A Jókai utca megnyitása** A városi közgyűlésen már sokszor szó volt Jókai-utca kinyitásáról. A város az érdekelte háztulajdonosokat felszólította, hogy az utcanyitáshoz szükséges területeket hajlandók-e átbecsátani? A legjobban érdekelte háztulajdonos a nagyváradai gk. káptalan. Ennek nevében dr. Laurán Agoston nagyprépost most válaszolt a városi felszólítására. A káptalan kéri az utcanyitás mellőzését, mert a káptalannak a szóban levő házakon kívül más ingatlanai nincsenek s ha az utcát telkeiken keresztül kinyitják, házaik értékéből veszítenek, mert azok udvarai alakatlanokká és oly szűkekké válnak, hogy az elbontott melléképületeket másutt nem tudják elhelyezni. Ezenkívül még járda, vízvezeték, csatornázás stb. címén újabb terhekké lennének megbénítva. Ezen okokból kéri az utcanyitás tervének elrejtését.

* **Magára gyujtotta a házat.** Borzalmos módon vetett végett életének Lórá községben egy 74 éves öreg ember. Ungur Flóra a szerencsétlen ember neve és vasárnap délután magára gyujtotta a házat. Mire észrevették, már az egész ház lángokban állott és menteni teljesen lehetetlen volt. Az egész ház porrá égett és Ungur Flóra szénné égve került ki a gerendák alól. Szörnyű tettét valószínűleg öngyilkossági szándékból követte el. Beteges embernek ismerték, aki folyton emlegette, hogy megunta az életét. A kir. ügyészség megindította a vizsgálatot a tűz keletkezésének kiderítése végett.

* **Kozmetika.** A kozmetika gyógyin tétben (Rákóczi-ut 5.) szigoruan orvostudományi alapon mindennemű *arc és szépség-hibák* feltétlen sikerrel kezelhetők. A pattanásos májfoltos, szeplős arcok ideális tisztává válnak, archegek eltűnnek, hajhullás megszűnik, eredeti színe visszaadható. A korai arcráncok elsimitása, ugyisint az orr s egyéb arcrészek elferdülései meglepő szépen kiigazítatnak. Olvasóinknak ajánljuk ezt a gyógyintézetet.

A legizlésebb és a legolcsóbb
arany-, ezüst ékszerek és órák
= a bérálásra =
Szilágyi Géza és Társa
órák és ékszerésznél kaphatók.
TELEFON 630.

x *Finom uri fehérnemű és minden uri divat és kalap* újdonság megérkezett

Róth M. utóda cégnél.

Bémer-tér.

Eredeti angol férfi cipők.

x **Olvassa el kérem!** ha érdeklí, hogy lakásában miért érhet el takarítást villamos áramfogyasztással. Ön égethet már 16 gyertyafényű Wolframmégót és ami a régiekkel szemben óránként kb. 3 fillért takarít meg, tehát nem szükséges, aki *nem akar* nagy világítást, hogy 32-es vagy 50 gyertyafényű égőket alkalmazzon és ami a fő nálam, ezen *Wolframmégó* 2 K 40 fill. Stern villamos felszerelési vállalata Bémer-tér 2. Telefon 556. Szívesen szolgálók felvilágosítással.

x **A Lloyd kávéház** modernül berendezett helyiségében Április hó 23, 24, 25, és 26-án a következő igen érdekes mozgófénykép újdonságok lesznek bemutatva: 1. Szerelmi cselszövés. 2. Lassan járj tovább érsz. 3. Indus idyl. 4. Bizalmatlan anyós. 5. Liwingston úy. 6. Schweizi. 7. Matróz kiképzései. 8. Walomiroza. Belépti díj nincs. Kezdeté este 9 órakor Kitűnő italokról és ételekről gondoskodva van és a n. é. közönség szíves pártfogását kéri, *Hartstein Arpád* kávéház tulajdonos.

x **Lehetetlen külön irnom** minden vevőmnék, tehát ez uton tudatom mindazon 243 tisztelt vevőmet, kik e héten nálam fehér ruha vásznat kerestek, hogy az a mai napon megérkezett, ugyisintén más, nagyon szép divatos új színekben is, melynek ára 37 és fél krajcár. *Kovács Ákos* Nagyvárad.

* **Borsalino, Pichler és angol kalapvaszi** újdonságok **REICHARD ÁRUHÁZABA** megérkeztek, hol legelegausabb budapesti és *amerikai cipők* kaphatók.

Nyári ruhakelme

újdonságok

Flegman cégnél

Bémer-tér.

x **Hirdetmény:** A Polgári takarékpénztár r. t. új kihocsajjtásu részvényei az ideiglenes elismervény ellenében az intézet pénztáránál átvehető.

A Rokszin-ügy.

A tanukihallgatások tegnap befejeződtek. Ma az iratok felolvasása van soron és holnap lesznek az orvosi szakértői vélemények, Porumb Kornél elmeállapotát illetőleg. A perbeszédre csütörtökön kerül sor és valószínűleg el fognak fartani 4-5 napig. Ítéletre csak ezek után kerül sor.

A tegnapi napról tudósításunk a következő:

Legelőször dr. *Rokszin* Györgynét, másodrendű váelott feleségét hallgatták ki. Nagyon össze van törve, de azért nyugodtan tesz vallomást. Előadja azt a jelenetet, mely Porumb Kornél szökése előtt Rokszin György házában folyt le Porumb, Rokszin és Barb között. Eszerint Porumb Kornél szökése előtt elment hozzájuk és panaszkodott családjára, hogy őt üldözik. Ugyanekkor előadta Porumb hogy ki szeretne menni Romániába, feleségének a nagybátyjához, aki gazdag ember és valószínűleg segíteni fog rajta. De nem volt utlevele és ezért a szintén jelenlevő Barb járásbíró azt ajánlotta neki, hogy menjen el Nagyszébenben egy ismerőséhez, aki megyei aljegyző, az majd gyorsan fog utlevelet kiesszközölni számára. Arról, hogy Porumb Kornél váltókat hamisított, szó sem volt. Előadja továbbá, hogy Porumb Kornél délután 4 órakor ment el tőlük, hogy Nagyszébenbe, illetve Romániába utazzon. Férje csak este a gyorsvonattal utazott el. Együtt tehát nem mehettek.

Puskás Ferenc együtt volt bezárva Porumb Kornéllal és mint ápolója több ízben folytatott beszélgetést vele. Vallomása lényegtelen.

Albert Ernő szintén rabtársa volt Porumb Kornélnak. Együtt dolgoztak, mint leírók, az ügyészségnél és nem a legbékésebb viszonyban voltak egymással. Többször veszekedtek. Egy ilyen veszekedés alkalmával azt mondta neki Porumb, hogy ha baja lesz a Horváth-féle vesztegetés miatt, hát az egészet Horváthra keni, olyformán, hogy úgy adja elő a dolgot, mint ha Horváth kezdte volna.

Dr. *Zigre* Miklós ügyvéd fontos vallomást tett. A Nagyváradról Brassóba távozott dr. Porumb Nesztor ügyvédi irodáját ő vette át és ő adta be a feljelentést is az ismeretlen váltóhamisítók ellen. Az ő irodájában egy alkalommal id. Porumb Nesztor azt a kijelentést tette, hogy visszavonja a feljelentést, ha dr. Rokszin György neki 10000 koronát fizet.

Kihallgatták még Grünfeld Aron és Postarik János tanukat akik szintén együtt voltak bezárva Porumb Kornéllal. Vallomásuk lényegtelen.

Végül jelentkezett a multkor már egész kihallgatott Rokszin János ügyvivőhelyi segédjegyző és előadta, hogy multkor valómása alkalmával egyes részletek nem jutottak eszébe.

A törvényszék meghallgatta s az újabb részleteket is, de azok teljesen lényegtelennek.

Ezután egy csomó indítvány következett az iratok felolvasására vonatkozólag. Ezen indítványok felett a határozatot a törvényszék holnap reggel 9 órakor fogja kihirdetni.

EGYESÜLETEK.

A nagyváradai álatvédő egyesület f. hó 24-én, a városháza tanácstermében L. Wertheimstein Alfréd elnöke alatt népes közgyűlést tartott. Dr. Tóth Mihály ügyvivő alelnök terjedelmes és tartalmas beszámolója a legnagyobb lelkesedésre ragadta a hallgatóságot. — Mindenki azzal az elhatározással távozott a közgyűlésről, hogy még egy újsággal fog megjelenni a jövő közgyűlésre. Lelkesen tették magukévá a nemes eszmét Wertheimstein Aranka, dr. Személy Kálmáné, dr. Tóth Mihályné, Farkas Etelka, dr. Molnár Imre, dr. Thury László, Komlossy József, dr. Gedeon Alajos, Székely

Sándor, Weingärtner Andor, Vaday József, Jelinek Géza, Kovács János, Petry Gyula, Windich Márton, Réz Bertalan, Vidovich Béla és Vomácska József.

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Hétfő: Obsitos.

Kedd: Obsitos.

Szerda: Obsitos.

Csütörtök: Cédra. Fiam a huszár.

Péntek; Trenck báró.

Szombat: Cédra. Fiam a huszár.

A Cedra szerzője Nagyváradon.

Franek Gábor, a Cedra szerzője, a győri székesegyház neves karnagya, tegnap Nagyváradra érkezett, hogy a jeles opera próbáin jelen lehessen. Annak idején a fővárosi lapok sokat írtak Straus Elektrájának zenei nehézségeiről. Egy ilyen kisebbnézetű Elektrát kapott a nagyváradai társulat Franek Cedrájában. Cedra ugy a zenekara, mint az énekkara olyan súlyos feladatokat ró, a minőkkel a Wagner operákban sem találkozunk ezért valóban elismerés illeti Erdélyi igazgatót, hogy ezt az olyan nagy fáradsággal betanulható operát színre hozza. Eppen a zenei nehézségek miatt jön is a szerző már a próbákra. Franek Gábort *Grócs* Béla apátkanonok látja szívesen vendégül.

Flegman Ármin

női-divatáruháza a
legszebb ruhaszöve-
tek, bluzok és felöl-
: tők tárháza. :

Alapított 1888.

TÁVIRATOK.

A franciaországi választá sok.

Páris, április 25. Reggel 4 óra. Ed- dig 531 választási eredmény ismeretes. Megválasztott 49 balpárti republikáns, 138 radikális és szocialista radikális, 11 független szocialista, 30 egyesült szoci- alista, 35 progresszista, 13 nacionalista és 48 konzervatív illetve Action liberale- párti (Conservateurs et Aktion Libe- rale) 207 helyen pótválasztás szükséges.

Igazságszolgáltatás.

Rablás az országuton. Turkus Simo- pesterei lakos a mult év november 3-án kiraa bolta Ples Gábor szintén pesterei lakost, n mint az az élesdi vásárról éppen hazatérőben volt. Ples Gábor ugyanis aznap az élesdi vá- sárhoz disznókat adott el és így mintegy 94 korona pénz volt nála. Hazatérés előtt azon- ban bement a kocsmába és ott egy kissé le- itta magát. Itt látta meg nála a pénzt Turkus Simon, aki aztán utána ment Ples Gábornak és egy bottal fejbeütötte, azután pedig kiraa- bolta. Ples Gábor azonban kábultságából nem- sokára magához tért és haza is ment falujába, ahol feljelentette Turkus Simont. A rablással vádolt Turkus Simon felett tegnap ítélt a

nagyvárad kir. törvényszék, mint esküdtbíró-ság. Vádlott tagadta a dolgot, Ples Gábor azonban eskü alatt vallotta, hogy vádlott rabolta ki. Az esküdtek Turkus Simont rablás büntetésében bűnösnek mondták ki. [A törvényszék ennélfogva 5 évre ítélte vádlottat. Elnök dr Csulyok Béla, ügyész dr Thury Endre, védő dr Dénes Sándor volt.

REGÉNYCSARNOK.

Rózsika.

Irta: **White-Mellville G. J.**

— Angolból. —

(Folytatás.) 31

— S azzal megvolt az elégtétel, a becsület ki lett elégitve?

— Hiszen kistűt, hogy nem volt miért elégtételt venni. Tévedést követtünk el. O nem volt az igazi ember.

— Hát kor olyan azt akarja ön mondani, barátom, hogy ön helyzetét az udvarnál veszélyeztetve, egy nagy utat tett postalovakon a határon át, hogy tizenkét lépésnyiről kiálljon céltáblául valakinek, akiről semmit sem tud? Én önöket, irlandiakat soha sem fogom megérteni.

— Mi mindig készek vagyunk magyarázattal szolgálni, — viszonzá Fitzgerald mereven; de hozzátevé nevetve: — az ő keresztatyjának és anyjának volt a hibája, nem az enyém. Várjon, míg elmondom a dolgot. John Thomson volt, akinek az órazsebébe lőttem, lássa ön; de Tom Jonson volt, akit megkorbácsoltam, mikor a fáraó-asztaltól eljött. De legalább mindketten elégtételt kaptak.

— Tomson! Yonson! Minő nevek! Igen, ez nagyon kimenthető. És Versaillesba megy most ön kibékülni az udvarral?

— Ha elég korán eljuthatok oda; de kissé elkésve jöttem a világra, úgy biz, gróf, s most egyre nyargalok, hogy az elvesztett időt helyrehozzam. Lelkemre, azt kívánom néha, bár soha ne születtem volna, vagy vártam volna még egy sort, akkor saját ifjabb testvérem lettem volna? Ő pap lett, a kis Denis, és rózsás áron pihentet.

— Ön a jó pejlovát üli most, — jegyzé meg a gróf, nem akarván az előbbi gondolatmenetet követni. Soha nem feledem azt az öt láb magas palánkot, melyen oly szépen átugratott, mikor közvetlen Fontainebleau mellett leterítettük a nagy fekete gimzarvast.

Fitzgerald keztyűtlen kezét kedvenc lova nyakára tette.

— Még soha nem hagyott cserben, volt az ő válasza. Azt hiszem, szárnyas lábai vannak ezért nevezem Pegnek — rövidítve Pegazus helyett. Ami az ugrást illeti, nincs itt semmi, sem Irlandban, ami megközelíthetné. Amig öt tartani képes vagy, a levegőben is megáll.

Montarbas bámult, már századszor volt kellemesen meglepetve ezen jellemző példányképe által egy nemzetnek, melynek természetét egy francia sem tudta kifürkészni annak mindenféle ellentétes tényezőivel, a nemességel, szélsőségekkel, a tréfával, kicsapongással, regényességgel, bátorsággal, csüggedéssel, buskomorsággal és vidámsággal. Fitzgerald hírnévre tett szert a párisi előkelő társaságban, jó kinézése, farkólt szelleme és személyes bátorsága által, főképp lóhátán, mint ahogy például a királyi szarvasvadászaton, melyre Montarbas célzást tett, magát kitüntette, vigasza által a férfiakkal s udvariassága által a nőkkel szemben, humora és eredeti ötletei — mindezen felett pedig környezetének lényező költözésének korlátatlansága által, mely magának a királyi családnak kíváncsiságát is felkelté.

— Nem beszélnek másról, mint Fitzgerald-féle hintókról, Fitzgerald lovakról, Fitzgerald

egyenruhákról, az ő palotájának fényezéséről, tányérainak értékéről s mulatságainak fényéről, — mondá Maria-Antoinette, midőn ezen dus idegent d'Artois gróf előtte bemutatta. Még a király is azt kérdé tőlem tegnap, ki ez a Monsieur Fitzgerald, akiről az arabiai éjekhez hasonló regéket halljuk, ki fővárosom utcáit aranyával hiti be. Mit mondjak neki, Monsieur? Fitzgerald mélyen meghajolt. Egy mosollyal küzdött, de annak minden nyoma eltűnt, midőn kiegyenesedett. — Méltatlan vagyok öfelség érdeklődésére, — mondá; s a legszerényebb azok között, kik a felség kegyét keresik. Az igazat hamar megmondhatom. Nem vagyok egyéb mint egy irlandi nemes, ki gazdasági szempontból Franciaországban lakom!

— Ön épen most jön Párisból? — szólt Montarbas; míg én azt ma korán reggel hagytam el. Elmondhatja nekem a legújabb híreket.

— E pillanatban nyílt csatát vívunk az utcákon, — s lesz ott annyi bezúzott fő, a mennyit csak látni kívánhat egy vásáron. Ez már nem is újság mai napság, miután a kenyér fontja ismét feljebb ment öt souval. Gróf ur, önnek majd itt kellend hagynia Franciaországot s eljönni hozzám Irlandba. Itt ma holnap már nem lesz mit enni. Időközben nem akarom önt továbbra föltartóztatni. Csak azt szeretném, hogy visszamehetnék s kivenném a magam részét a szórakozásból!

A jó ló nagyot ugrott ura parancsára és kezétől; s mielőtt Montarbas meghagyta volna kocsisának, hogy hajtson tovább, Fitzgerald már eltűnt a szeme elől, Versailles felé vágatva.

A gróf legközelebbi útja, hogy palotájához érhesse, Páris egyik fő utcáján vezetett át. Meg volt lepette s újabb izgalom utáni vágya mellett tán nem is kellemetlenül, midőn azt vette észre, hogy annak elejét a francia testőrök egy csapata tartja megszállva egyik ismerőse vezénylete alatt, ki udvariasan megtiltá neki tovább menni.

— Hát igazi verekedésre került a dolog, Jenő? — Kérdé Montarbas. Mintha lövést hallottam volna ép az imént, amidők a sorompón átjöttem?

— Hát biz osztogatnak ott egy pár ütletet, — jegyzé meg Jenő, egykedvűen sodorintva meg kis bajuszát. — Hátra küldtem néhány sebesültet. De a dolog nem bír nagy fontossággal; ön elérheti palotáját gróf, minden kellemetlenség nélkül a másik uton.

A másik ut egy kis mellék utca volt, csak gyalogosok számára. E mellék utca sarkán egy pék lakott s a pék boltja előtt állt a liszt-től fehéren s a haragtól és félelemtől vadon, reszkette és hadonászva, bezárt boltjára mutatva, hogy megnyugtasson egy csomó embert, kik tömegben kezdtek összegyűlni.

— Mit kívánnak barátaim? — mondá a pék. — Összöknek nincs pénzük — nekem nincs kenyerem! Lássák, boltom be van zárva, Hogy süthessenek zsemleket liszt nélkül? Hogy fűthessem a kemencét tüzelőfa nélkül?

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti tőzsdetudósítások.

A gabonatőzsde határidői.

Budapest, április 25.

— Délután 4 órakor. —

Buza május 1909. 50 kilogrammonként	14.35
Buza októberre	13.91
Buza ápr.	11.80
Rozs okt.	10.29
Zab májusra	—
Zab októberre	7.78
Tengeri máj. 1909.	7.86
Tengeri júl.	8.05
Tengeri májusra 1910.	7.24

Értékdőzsde.

— Délután 4 órakor. —

Oszták hitelbank részvény	634.—
Oszták magyar államvasuti részvény	736.75
Leszámitoló bank	482.—
Rimamurányi	572.—
Oszták-m. államvasuti részv.	697.50
Közúti vasut	552.—
Városi villamos vasut	269.—

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értékdőzsde 1910. április 25.

Magyar arany járadék 4 száz.	111.50
Magyar koronajáradék 4 száz.	93.25
Magyar koronajáradék	82.75
Magyar földteherment. kötvény 4. sz.	240.—
Horvát szlavyon földteherment. kötvény	95.50
Oszták járadék papírban	186.—
Oszták járadék ezüstben	145.—
Oszták járadék aranyban	97.25
Oszták koron járadék	99.—
1880. osztr. államsorsjegyek	116.50
Oszták magyar bankrészvény	197.50
Magyar hitelbank-részvény	150.25
Oszták hitelbank-részvény	730.—
Magyar hitelrészvény	748.—
London vista	631.50
20 frankos (Napoleonder)	19.02
Német birodalmi márka	117.65
20 márkás arany	23.51
Magyar nyeresemény sorsjegy kölesön	93.95
Páris vista	689.50
Tisza-szab. és szegedi sorsjegy köleső	40.90

Pénzügyintézetek szövetségének közgyűlése. A Magyarországi Pénzügyintézetek Országos Szövetsége biharmegyei körzete folyó évi május 7-én, délután 4 órakor Nagyváradon a Kereskedelmi és Iparkamara közgyűlést tart a következő tárgysorozattal:

1. Elnöki megnyitó.
  2. Mándy Lajos, ny. min. tanácsos. a szövetség elnökének válasza.
  3. Titkári jelentés.
  4. A parcellázás, mint banküzlet. Előadó: Kornstein Hermann, a Gazdasági Takarékpénztár (Nagyszalántán) vezérigazgatója.
  5. A jegybank szervezete. Előadó: dr Berényi Pál, a Szövetség főtájkára.
  6. Az ipari hitelről. Előadó dr György Ernő, a Szövetség titkára.
  7. Indítványok, melyek az elnökségnél f. évi május 1-ig bejelentendők.
- Este a »Sis« éttermében társasvacsora lesz.

A szerkesztőségért felelős

Dr VUOSKIOS GYULA.

Árverési hirdetmény.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatala mint I-ső fokú iparhatóság közhírré teszi, hogy a Horváth Emánul Szt. László-téri zálogkölesön üzletében a lejárt és meg nem hosszabbított, illetve ki nem váltott zálogtárgyak folyó évi május hó 4-ik napján reggel fél 9 órakor kezdődő nyilvános árverésen el fognak adni.

Ezen árverésről az érdekelt elzálogosítók oly figyelmeztetéssel értesítetnek, hogy az árverés alá kerülő tárgyak tétel-számai a rendőrkapitányi hivatal hirdetés-tábláján, valamint a zálogüzletben kitűgészített jegyzékéből megtudhatók.

Nagyvárad, 1910. április 7.

Gerő,

r. főkapitány.

Arlejtési hirdetmény.

Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága 84—4275—910. kgy. sz. határozatával elrendelte a volt püspökségi magtár telkén a községi polgári és elemi leányiskola kibővítését illetve újra építését.

A város tanácsától idevonatkozólag nyert megbízás folytán I. az olasz-i polgári leányiskola kibővítésének, II. ujonnan építendő 6 oszt. elemi leányiskola, III. ujonnan építendő közös tornacsarnok, IV. szolga lakás átalakításának és V. az udvar rendezés összes építő munkálatainak vállalatba adása céljából f. évi május 6-ik napján d. e. 10 órakor a város-háza bizottsági termében nyilvános árlejtést fogok tartani.

A vállalatba adandó munkálatok a következők:

1. Bontási munkák.
2. Föld, kőműves és elhelyező munkák.
3. Vas munkák.
4. Ács munkák.
5. Bádogos munkák.
6. Cserepező munkák.
7. Asztalos munkák.
8. Lakatos munkák.
9. Mázoló munkák.
10. Üveges munkák.
11. Vízvezető berendező és csatornázó munkák.
12. Kályhás munkák.
13. Kárpitos munkák.

Bánatpénzül az ajánlati összeg 5 százaléka teendő le a város házi pénztárába. A bánatpénz készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírokban tehető le. A bánatpénzt az ajánlatához csatolni nem szabad: hanem a bánatpénz letételét igazoló nyugta, vagy annak közjegyzőileg hitelesített másolatai csatolandó az ajánlatához.

Ajánlatok csak írásban alulírott küldöttségi elnök kezéhez 1910. évi május 6-ik napjának d. e. 10 órájáig adhatók be. Az ajánlatok a nyilvános árlejtésben fognak felbontani.

Az ajánlatok 1 koronás bélyeggel látandók el és csak a szabályszerűen kiállított és pecséttel lezárt sértetlen borítékban elhelyezett és közvetlenül vagy posta útján beadott ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni. A borítékban megjelölendő az a munkálat, melyre az ajánlat vonatkozik.

Ajánlat csakis egységáruk megjelölése mellett tehető ebből a célból a város ártételekkel ki nem töltött költségvetéseket becsát a pályázók rendelkezésére, vagyis az ajánlattevőknek maguknak kell azon egységi árakat kitüntetni, melyek mellett a munkálatok végrehajtását kötelezik.

A fenti vállalatra vonatkozó általános és részletes feltételek, ártételekkel ki nem töltött költségvetések és tervek a városi mérnöki hivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők és a költségvetések díjtalanul megszerezhetők.

Minden ajánlattevő ajánlatában világosan kitenni köteles, hogy jelen hirdetményt, az árlejtési feltételeket ártételekkel ki nem töltött költségvetéseket és terveket ösmeri és azokat magára kötelezőknek elfogadja.

A közszállítási szabályrendeletnek a hazai gyártmányok és magyar honos műszaki erő stb. alkalmazására vonatkozó határozmányai minden ajánlattevőre feltétlenül kötelező.

Az összes munkálatok egyenként, csoportonként vagy egy fővállalatnak adatnak ki, miért is az egyes munkanemekre tett ajánlatok is figyelembe vétetni fognak.

Ajánlattevőt tett ajánlata azonnal és mindaddig kötelezi, míg az ajánlatok felett a végleges döntés megtörténik, ellenben Nagyvárad városát csakis az árlejtés eredménye felett hozandó határozat jogerőre emelkedésével kötelezi.

Ama pályázók, kik ajánlatuk benyújtásakor a várossal még üzleti összeköttetésben nem állottak illetve a városi hatóság előtt még ismeretlenek tartoznak szállító képességüket és megbízhatóságukat azon keresk. és iparkamara bizonylatával igazolni, melyhez vállalatuk telepe szerint tartoznak.

A város közönsége fentartja a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között az ajánlott árakra tekintet nélkül szabadon választhasson, esetleg újabb árlejtést tarthasson.

Nagyvárad, 1910. április hó 13-án.

Komlósy József,

jog és gazdaságiügyi tanácsnok, mint az árverési küldöttség elnöke.

Építkezési vasgerendák, fürdő-

szoba berendezések, kovácsolt

és öntöttvas, valamint kőagyag

csövek, szabadalmazott fekete

és horganyzott »HUNGÁRIA«

sodronyfonatok, Rabitz-fonatok,

legjobb szerkezetű jégszekrények

és fagyaltgépek nagy választék-

ban, a legolcsóbban kaphatók:

ANDRÉNYI KÁROLY ÉS FIA cégnél
NAGYVÁRADON.

Ugyanott villany- és légszesz-csillárok minden elfogadható árban ki-
:: :: áru-ittatnak. :: ::

Kecskeméthy István

Nemzeti szállodája, étterme és kávéháza, Kert-utca, ipartestületi ház.

Van szerencsem, úgy a helybeli, mint a vidéki közönség b. tudomására hozni, hogy a Nemzeti szálloda összes vendégszobáit, sörcsarnokát, éttermét és kávéházát ujonnan átalakítottam azokat a mai kor igényei szerint berendeztem, a szobaárakat pedig le-szállítottam. Egyben kiemelem, hogy nyáron át szép kerthelyiség áll a közönség rendelkezésére.

Jó magyaros konyhám, frissen csapolt kőbányai sör és sajáttermésű boraimat mérsékelt árakon bocsátom vendégeim részére.

Naponta friss és izletes villásreggeli ebéd és vacsora. Abonensek elfogadtatnak, mérsékelt árak mellett.

Ugy a szállodát, mint a sörcsarnokot és éttermet személyesen vezetem s vendégeim pontos és előzékeny kiszolgálásáról mindenkor gondoskodom.

Szíves pártfogást kér tisztelettel

Kecskeméthy István,
vendég lős.

!! Ovakodjunk a molyoktól !!

Közhasznú intézmény!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses figyelmét felhívni e célra berendezett, **molykár ellen védő, biztosító, és raktározó intézetemre.** Elfogadok nyári gondozásra felelősség mellett bármily értékes ruhákat, szőrmeárukat. Férfi és női városi bundák, utibundák, szőnyegek, függönyök, gallérok, karmantyukat stb., saját műhelyemben kijavítva, tisztán hiba nélkül szolgáltatom vissza. Kivánatra azokért házhoz küldök, az üzlet tűz és betörés ellen biztosítva van. Becses pártfogását kérve maradtam kiváló tisztelettel

Dózsa János szücsmeister **Nagyvárad**
Sas passage.

Egyszeri használat meggyőző minpenkil, hogy a

Gyöngy

Szinszappan

minden vízben, akár meleg, vagy hideg, kemény vagy lágy, gyorsan és erősen habzik; könnyen hatol a szövetbe, MEGLEPO GYORSAN OLDJA A SZENNYET, anélkül, hogy a szövetnek legkevésbé is ártalmára volna, teljesen tiszta és ment maró anyagoktól.

Csodálatos tisztító erejét a nyers anyagok leggondosabb kiválasztásának köszönheti.

A Gyöngy

szappan

míndig egyenlő minőségben lesz elő-
álítva.

Használata minden tisztítási célra és mindennemű mosáshoz a legkiadósabb.

A Gyöngy

Szinszappan

minden háztartásban jelentékenyen megtakarít IDŐT, MUNKÁT és PÉNZT.

A Gyöngy

Szinszappan

a mosószappanok királya.

Elsőrendű magyar gyártmány

Készíti a

Magyar Zsirművek r. t.

Nagyváradon,

melynek városi raktárában (Zöldfa-
utca) ezenkívül a mosószappanok minden faja (debreceni, szegedi, csont, márvány, legfinomabb beretva-
szappan stb.) valamint KÓKUSZZSIR,
CSÓ és LEVESTÉSZTÁK a legkisebb
mennyiség vételénél is EREDETI
GYÁRI ÁRON KAPHATÓK.

Pályázati hirdetmény.

Biharvármegye m.-csékei járásában fekvő papmezői körjegyzőségben 1000 K fizetéssel, 200 K lakbérrel, 100 K uti-átalánnyal, ujonnan rendszeresített segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom a pályázni kívánókat, hogy az előirt képesítést igazoló okmányaikkal felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám május hó 12-ig adják be.

A választást tolyó évi május hó 14-én d. e. 10 órakor fogom a papmezői körjegyzői irodában megtartani.

M.-Cséke, 1910. apr. hó 23-án.

Dr. Halász Elemér,
főszolgabíró.

Hirdetések

elvétnak a kiadóhivatalban.

Nagy Lajos

téglagyára

Nagyváradon,

közvetlen az aradi országút mentén,
szemben a puskaporos raktárral.

Városi iroda:

Nagyteleky-utca 51. szám.

Tisztelettel értesitem a nagyrabesült építő és építettő közönséget, hogy egy a mai kornak teljesen megfelelő modern

téglagyárat

létesíttem s főtürevkvésem odairányul, hogy elsőrendű gyártmányaimmal a legmesszebbmenő kívánalmaknak is eleget tehessek. Rendeléseket május hóra készséggel jegyzek.

Kiváló tisztelettel

Nagy Lajos,
téglagyáros.

Uj üzlet!

Uj üzlet!

Villamos és légszesz felszerelési vállalat

Benedek Ferencz

Sas passage.

Telefon 946

Raktáron tart villamos és légszesz felszerelési alkatrészeket. **Olcsó fény** társulat kizárólagos képviselője. Elvállalok karban tartásokat légszesz villany házi esengőket és telefonokat. Költségvetésekkel díjmentesen szolgállok. Telefon hívásokra személyesen megjelenek.

Kiváló tisztelettel

Benedek Ferencz

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Raktáron tartjuk a javított dr. Just-féle

Wolfram lámpát

melynek áramfogyasztása az izzólámpával szemben 75 százalék megtakarítást mutat fel. 40 gyertyás W o l f r a m lámpa darabja 3.60 kor. 100 gyertyásé 5 kor. 50 fill.

S ma izzólámpa dbja 72 fillér,

tehát 5 százalék kartell áron alul.

Ír a nemű *izzólámpa különlegességek*, fényképező-lámpák, ugyancsak legolcsóbb áron kaphatók.

villamos világítás

Elvállaljuk

és erőátviteli berendezések felszerelését, bővítését, átalakítását, javítását, ivlámpák kezelését, hozzávaló szénpálcák szállítását, berakását és minden e szakmába vágó munkálatokat a legolcsóbb árak mellett.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Főszerelő telefonja 55. sz.

Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

Gyorsan pusztul a bőr s ezt Ön bánja,
Ha Fernolendt NIGRIN-jét nem használja.

Papi ruhák.

Tisztelettel értesitem a nagyságos és főtisztelendő papságot és a n. é. közönséget, hogy megérkeztek a

tavaszi és nyári szövetek

nagyválasztékban, különösen reverenda és szalon ruha-szövetek.

Becsés megrendeléseiket és további pártfogásukat kérve maradtam

illő tisztelettel

Vajnovszky Károly,

papi és polgári szabó

Szent János-utca. (Sajátház.)

Vidéki meghívásra személyesen is megjelenek.

Ruhavásznak

gyönyörű kivitelben és színekben

FLEGMANNÁL

Bémer-tér.

